

Hellik Teigen AS
Postboks 2
3301 HOKKSUND

Rapport etter forurensningstilsyn ved Hellik Teigen AS

Sammendrag

Fylkesmannen gjennomførte 10. og 11. oktober 2011 forurensningstilsyn ved Hellik Teigen AS avd Hokksund. Tilsynet ble gjennomført som en revisjon. Denne rapporten omhandler avvik, anmerkninger og andre forhold som ble avdekket under revisjonen. Rapporten omhandler også oppfølging etter revisjonen. Foreløpig rapport ble sendt til virksomheten 2. november 2011. Virksomheten påpekte en feil som er blitt rettet opp i denne endelige rapporten.

Fylkesmannen avdekket tre avvik og en anmerkning under revisjonen.

Avvikene gjaldt:

- Opplæring av de ansatte i IK-systemet
- Risikovurdering for ytre miljø
- Rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i tillatelsen og annet regelverk

Anmerkningen gjaldt mål på miljøområdet og koblingen mot risikovurderingen.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet under eget punkt.

Vi ber om at virksomheten innen 31. januar 2012 sender Fylkesmannen en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet under eget punkt.

Vi fatter vedtak om at virksomheten skal betale 79 100 kr i gebyr for revisjonen. Vedtaket kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet.

Øivind Holm
avdelingsdirektør

Marianne Seland
revisjonsleder

Diverse informasjon

Dato for revisjonen: 10.-11.10.2011	Rapportnummer: 2011.001.R.FMBU
Forrige tilsyn: 28.10.2010	
Kontaktperson for virksomheten: Jan Nikkerud	Tilstede fra Fylkesmannen: Marianne Seland, Håkon Dalen

Kontrollert virksomhet

Navn: Hellig Teigen AS	E-post: post@hellig-teigen.no
Besøksadresse: Loesmoveien 1, 3300 Hokksund	Telefon: 32252700
Organisasjonsnr. (underenhet): 971 780 150	Kommune: Øvre Eiker 0624
Eies av (organisasjonsnr.): 941 538 576	Anleggsnr.: 0624.0015.01
Anleggsaktivitet: Gjenvinning av metall- og EE-avfall	Tillatelse gitt: 01.06.2009
Risikoklasse: 3	Tillatelse sist endret: 05.07.2011

Bakgrunn for revisjonen

Rapporten er utarbeidet etter en systemrevisjon ved Hellig Teigen AS avd Hokksund i perioden 10. -11. oktober 2011. Revisjonen inngår som en del av Fylkesmannens planlagte revisjonsvirksomhet for inneværende år.

Formålet med systemrevisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Det ble særlig sett på områder som har betydning for utslipp til luft og vann og avfallshåndtering. Revisjonen omfattet bl.a. undersøkelse av/om:

- virksomhetens system for internkontroll er hensiktsmessig og dekkende
- aktiviteter utføres slik som beskrevet og uttalt
- virksomheten når sine mål og driver sin virksomhet innenfor egne rammer og de rammer som myndighetene har satt

Systemrevisjonen ble gjennomført ved gransking av dokumenter, ved intervjuer av sentralt plasserte personer i organisasjonen, og ved verifikasjon av at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis.

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen, innen områder der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. Rapporten gir altså ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som Fylkesmannen mener er nødvendig å påpeke for å ivareta det ytre miljøet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Resultater fra revisjonen

Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

De ansatte hadde ikke tilstrekkelig opplæring i internkontrollarbeidet.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 2

Kommentarer:

De ansatte hadde fått opplæring i virksomhetens internkontrollsystem, men i liten grad slik at de opplevde at det angikk deres hverdag.

De ansatte hadde i svært liten grad kjennskap til virksomhetens tillatelse etter forurensningsloven. Som en følge av dette var haugene med umagnetisk fraksjon fra shredder høyere enn gjerdet, noe som er i strid med tillatelsen. At de ansatte har tilstrekkelig kjennskap til tillatelsen kan hjelpe virksomheten med å overholde kravene i den.

Ansatte som hadde vært direkte involvert i utarbeidelsen av rutiner for eget arbeidsområde opplevde at systemet var mer relevant enn andre ansatte.

Ikke alle ansatte var klar over at man kunne melde inn avvik skriftlig, eller hvor skjemaer for dette var. Den vanligste måten å melde avvik på var å si fra til noen som eventuelt skrev avviket. Det ble også skrevet avvik på mandagsmøtet, der formennene er tilstede.

Avvik 2

Risikovurderingen på miljøområdet er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 6

Kommentarer:

Virksomheten har gjort en rekke risikovurderinger på miljøområdet. Arbeidet framstår imidlertid som lite systematisk over tid, og deler av det som er gjort er lite egnet til å fatte beslutninger om hva som er de mest hensiktsmessige miljøtiltakene. Det er ikke gjort en systematisk kartlegging av alle sider ved virksomheten som kan innvirke på ytre miljø.

Det er uklart i hvilken grad de forskjellige risikovurderingene er fulgt opp over tid.

Risikoanalyse for forurensning ved lagring av farlig avfall ble gjort 12. februar 2008. Merking og sikring av beholdere for farlig avfall ble løftet fram som viktig, og tiltak skulle bestå i gjennomgang av systemet for lagring av farlig avfall. Under befaringen 10. oktober fant

Fylkesmannen to tilfeldig plasserte beholdere med farlig avfall som ikke var merket på virksomhetens område.

Det ble gjort en risikoanalyse for bromerte flammehemmere i plast på EE-avfall 25. september 2000. Det framgår ikke om det har vært gjort noen ny risikoanalyse senere, selv om bromerte flammehemmere er på prioritetslisten, og analysemetodene er vesentlig forbedret siden 2000. Vi kan ikke se at det er gjort noen risikovurdering for innhold av bromerte flammehemmere i kasserte kjøretøy. Det er heller ikke gjort en vurdering av om virksomheten kan ha utslipp av slike stoff, og evt om de vil holdes tilbake i sandfang eller oljeutskillere. Virksomheten har likevel analysert på bromerte flammehemmere i utslippsvann. Virksomheten kan fortsatt ikke dokumentere at de har gjort en vurdering av om de påviste utslippene av bromerte flammehemmere til Loeselva har noen miljømessig betydning, se avvik 4 fra Fylkesmannens inspeksjonsrapport fra 2010.

Et dokument, ”Risikoanalyse Ytre Miljø”, datert 10. oktober 2006, er mer en generell omtale av påvirkninger til ytre miljø enn en risikoanalyse. Dokumentet mangler en systematisk vurdering av sannsynlighet og konsekvens på de forskjellige områdene som er omtalt. Det er ikke egnet for å peke ut eventuelle områder der det kan være aktuelt å gjøre tiltak.

Det mangler dokumentasjon på risikovurdering av hendelser som overutslipp til luft fordi våtvasker ikke er i drift, og risiko for at målinger ikke er representative eller at måledata behandles feil.

Tillatelsen krever at beredskap mot akutt forurensning er koblet mot miljørisikoanalysen. Vi kan ikke finne noen dokumentasjon på denne koblingen. Utstyret virksomheten har for vern mot akutt forurensning (absorbenter, lenser mv.) er ikke forankret i en skriftlig risikovurdering.

De ansatte er godt involvert i risikovurdering for arbeidsmiljø, men ikke for ytre miljø. En økt grad av involvering av de ansatte kan både gi flere innspill og gi de ansatte et nærmere forhold til IK-systemet.

Virksomheten har ikke definert en skala for konsekvens for ytre miljø i de eldre risikovurderingene. Skalaen for konsekvens som ligger i risikoanalysekjemaet er bare relatert til helse. I det nye risikoanalysekjemaet (HT 3006 av 14.09.2011) er det definert en skala for konsekvens, men dette skjemaet var ikke tatt i bruk enda ved tilsynet.

Avvik 3

Virksomhetens rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav i tillatelsen og annet regelverk er ikke tilfredsstillende.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd punkt 7

Kommentarer:

Måling av utslipp til vann og luft

Virksomheten sørger for at målinger av utslipp til luft utføres av et akkreditert firma. De måler også utslipp til vann. Resultatene rapporteres i egenrapportering til Fylkesmannen. Tallene som rapporteres er imidlertid ikke i tråd med kravene i tillatelsen, selv om målingene er korrekte. Virksomheten må sørge for å kvalitetssikre måten de evaluerer målinger for å se om de overholder tillatelsen.

Om måling fra oljeutskiller: Virksomheten kan dokumentere at de oppfyller tillatelsens krav til utslipp fra oljeutskiller. I prosedyre for prøvetaking er det oppgitt to forskjellige måter å ta blandprøver på (over arbeidsdagen, og hver halvtime i to timer). Det er uklart hvilken metode som faktisk er brukt. Prosedyren sier heller ikke noe om hvilken CEN- eller Norsk Standard den tar utgangspunkt i.

Rutinene for håndtering av farlig avfall er ikke tilstrekkelige. Under befaringen fant vi følgende:

- Det stod et åpent fat med noe spillolje i, i lagerhallen for metaller. Spilloljen kom fra vedlikehold av et anleggskjøretøy, og skulle vært fjernet av det eksterne firmaet som utførte vedlikeholdet. Det var uklart hvem som hadde ansvaret for å se til at de tok hånd om avfallet, eventuelt ryddet opp etter dem.
- Ved lagerområdet for trafoer stod det en umerket 1000-liter som trolig inneholdt trafo-olje.
- I saneringshall for kasserte kjøretøy var det tre umerkede fat som trolig inneholdt spillolje. Det ene hadde kommet inn inne i en kassert varevogn. De andre to var det ikke kjent hvor kom fra.

Virksomheten må sørge for at alle beholdere for farlig avfall merkes forsvarlig uansett hvor det befinner seg på området.

Under intervjuene kom det fram at kunder leverer mindre mengder av bl.a. spillolje i kasserte kjøretøy. Det er ikke alltid klart om fat med spillolje kommer fra eksterne eller interne kilder. Virksomheten bør bedre rutinen for intern håndtering av farlig avfall, og vurdere om de har behov for tillatelse fra Fylkesmannen til å ta imot mindre mengder farlig avfall.

Det bør framgå av avfallsplanen (HT3035) hva som er farlig avfall.

Avfall på avveie

Virksomheten har tidligere hatt avvik der mineralmasse har blitt disponert ulovlig. I etterkant av dette har virksomheten iverksatt forebyggende tiltak, blant annet kom det fram under intervjuene at praksis nå er at fluff og annet avfall veies ut av anlegget. Ifølge prosedyre for behandling av produksjonsavfall veies fluff, slam og avfall bare av mottakerne. Kontorleder sammenligner vekter på avfall ut fra eget anlegg med fakturaer fra avfallsmottak. Denne praksisen er ikke skriftlig dokumentert i internkontrollsystemet, og er heller ikke godt kjent i bedriften.

Akutt forurensning

Ifølge virksomheten har de ikke øvd beredskap mot akutt forurensning hvert år. Det er et krav i tillatelsen at dette skal gjøres, og dokumenteres. IK-systemet omtaler ikke slike øvelser.

Anmerkninger

Vi anmerket følgende forhold under revisjonen:

Anmerkning 1

Bedriftens konkrete, målbare mål på miljøområdet var i liten grad knyttet opp mot risikovurderingen.

Kommentarer:

Virksomheten hadde en overordnet policy på miljøområdet. Utslippskravene i tillatelsen ble betraktet som mål, uten at dette var spesifikt nedfelt i internkontrollsystemet.

Mål for virksomheten er tema på ledelsens gjennomgang, og finnes i IK-systemet under forbedringsplan & miljø-/kvalitetsaspektanalyse (HT 3028). Målene er i stor grad målbare, men de er i liten grad knyttet til risikoanalysene i virksomheten. Sammenhengen mellom mål og risikoanalyse bør bli tydeligere.

Andre forhold

Virksomheten er i gang med å legge mer av lagrene sine under tak. Under revisjonen kom det fram at de ønsker å legge mer av varelagre og avfall under tak på sikt. Fylkesmannen er positiv til en slik utvikling.

Fylkesmannen vurderer at kravene i tillatelsen om utslipp fra oljeutskiller er uhensiktsmessig formulert. Vi vil derfor gjøre en justering av tillatelsen på dette området.

Gjennomføring

Systemrevisjonen omfattet følgende aktiviteter:

Formøte torsdag 29. september

Dette var et forberedende møte for planlegging av systemrevisjonen.

Åpningsmøte mandag 10. oktober

Fylkesmannen informerte om gjennomføring av revisjonen.

Intervjuer og verifikasjoner mandag 10. og tirsdag 11. oktober

Åtte personer ble intervjuet. Revisorene gikk verifikasjon (befaring) etter lunsj mandag 10. oktober. Verifikasjonen omfattet anlegg for kasserte kjøretøy, shredder og lager for varer og avfall.

Avsluttende møte onsdag 19. oktober

Fylkesmannen la fram sine funn etter revisjonen, og virksomheten kommenterte funnene.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne på kontrollen.

Oppfølging etter revisjonen

Hellik Teigen AS plikter snarest å få rettet avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 31. januar 2012 sende oss en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

Vi ber om at dere sender tilbakemeldinger per e-post til postmottak@fmbu.no, eller per e-post til kontrolløren (mse@fmbu.no). Eventuelt kan dere sende tilbakemeldinger per post til Fylkesmannen i Buskerud, postboks 1604, 3007 Drammen.

Gebyr for revisjonen

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte tilsyn i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonene. Fylkesmannen varslet i e-post av 5. september 2011 at Hellik Teigen AS ville bli ilagt et gebyr for revisjonen.

Hellik Teigen AS er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale 79 100 kr i gebyr for revisjonen, jamfør forurensningsforskriften § 39-8 om gebyr for revisjon (flerdagstilsyn). Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen tre uker, jamfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Klageskjema kan lastes ned fra www.fmbu.no.

Offentlighet i forvaltningen og kopimottakere

Den endelige revisjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.fmbu.no, jamfør offentleglova.

Kopi av den endelige rapporten sendes til:

Øvre Eiker kommune

Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for revisjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid virksomheter (internkontrollforskriften)
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen, inkludert egenrapporter
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse, miljø og sikkerhet
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Hellig Teigen AS, Hokksund av 1. juni 2009 med endring av 5. juli 2011

Informasjon til virksomheten

Regelverk som er relevant for virksomheten:

- Veiviser til regelverk for virksomheter, www.regelhjelp.no
- Liste over prioriterte stoffer, prioritetslisten
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Lov om rett til miljøinformasjon og deltakelse i offentlige beslutningsprosesser av betydning for miljøet (miljøinformasjonsloven)
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrenning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)

Brosjyrer/faktaark som er aktuelle:

- HMS-etatens brosjyre "Kontroll med risiko gir gevinst"
- Veileder om substitusjonsplikten (ta1715)
- Gebyr ved kontroll (ta2608)
- Forventninger til virksomheters utslippskontroll (ta2603)
- Skjerpet kontroll av PCB (ta2394)

Vedlegg 1

Deltakere ved Fylkesmannens revisjon av Hellig Teigen AS avd Hokksund 10. – 11. oktober 2011.

I tabellen under har vi satt opp en oversikt over funksjonene til de personene som deltok under formøtet, åpningsmøtet og sluttmøtet. Intervjuene er også med i tabellen.

Funksjon	Formøte	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Daglig leder / driftssjef	X	X	X	X
Kvalitets- og miljøsjef		X	X	
Systemkoordinator	X	X	X	X
Kontorleder / HMS-ansvarlig	X	X	X	X
Mottaksansvarlig		X	X	X
Formann fragmentering		X	X	X
Ansvarlig bilavdeling		X	X	X
Hovedverneombud / operatør		X	X	X

Fylkesmannens revisjonsgruppe:

Marianne Seland, revisjonsleder

Håkon Dalen, revisor

Kirsten Kleveland, revisor